Lieta Nr. 11390042716
Lietas arhīva Nr. K37-0020-17/6

S P R I E D U M S

Latvijas Republikas vārdā

Tukumā 2017.gada 6.martā

Tukuma rajona tiesa tiesnese L.Sprigule

piedaloties prokurorei J.Pridānei
aizstāvei, zvērinātai advokātei I.Skaistkalnei

izskatīja atklātā tiesas sēdē krimināllietu /pers. A/, personas kods /personas kods/, apsūdzībā pēc Krimināllikuma 15.panta ceturtās daļas un 323.panta pirmās daļas.

Aprakstošā daļa

/pers. A/ mēģināja personiski nodot kukuli, tas ir, materiālu vērtību, valsts amatpersonai, lai tā, izmantojot savu dienesta stāvokli, neizdarītu darbību kukuļdevēja interesēs (kukuļdošanas mēģinājums).

2016.gada 12.jūlijā ap pulksten 12.30 /pers. A/ kopā ar Valsts policijas Zemgales reģiona pārvaldes Kārtības policijas biroja Patruļpolicijas nodaļas Patruļdienesta rotas kārtībnieku /pers. B/ atradās Valsts policijas dienesta automašīnā "/TL marka/", reģistrācijas numurs /TL numurs/, uz ceļa Rīga- Ventspils 64 km., Smārdes pagastā, Engures novadā. /pers. A/, būdams alkohola ietekmē, nolūkā izvairīties no administratīvās atbildības un panākt, lai policijas darbinieki nesastādītu viņam administratīvā pārkāpuma protokolu par Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa (turpmāk-LAPK) 149.[15] panta ceturtajā daļā paredzēto pārkāpumu, nolika uz /pers. B/ dokumentu mapes 345 *euro*. Tā kā /pers. B/ naudu nepaņēma, /pers. A/ neizdevās noziegumu izdarīt līdz galam no viņa gribas neatkarīgu iemeslu dēļ.

Ar savām darbībām /pers. A/ izdarīja noziedzīgu nodarījumu, kas paredzēts Krimināllikuma 15.panta ceturtajā daļā un 323.panta pirmajā daļā.

Motīvu daļa

Pirmstiesas izmeklēšanā un tiesā apsūdzētais /pers. A/ savu vainu viņam inkriminētajās darbībās neatzina.

Tiesas sēdē apsūdzētais /pers. A/ noliedza, ka būtu gribējis dot naudu policijas darbiniekiem. Paskaidroja, ka bija ļoti uztraucies, sēdēja dienesta automašīnas aizmugurē, rokās turēja maku, bija ļoti uztraucies, nevar paskaidrot kā nauda izkrita no maka, naudu savāca policijas darbinieks. Neatceras, vai kaut ko lūdza policijas darbiniekiem, iespējams, ka kaut ko arī lūdza, bet noliedza nodomu kukuļošanā. Apstiprināja, ka veicot pārbaudi, viņam tika konstatēts alkohola reibums un par minēto pārkāpumu tika sastādīts administratīvā pārkāpuma protokols.

Apsūdzētā paskaidrojumus tiesa vērtē kā ticamus tikai tādā apjomā, ciktāl tie apstiprinās ar pārējiem lietā pārbaudītajiem pierādījumiem. Tiesa apsūdzētā paskaidrojumus vērtē kā apsūdzētā pašaizstāvības pozīciju un mēģinājumu izvairīties no atbildības.

Tiesa secina, ka apsūdzētā vaina kukuļdošanas mēģinājumā ir pierādīta pilnīgi, ar liecinieku liecībām un pārējo tiesas izmeklēšanā iegūto pierādījumu kopumu.

Ar liecinieka /pers. B/ liecību tiesas izmeklēšanā pierādīts, ka pildīja dienesta pienākumus VP Zemgales RP Tukuma policijas iecirkņa patruļpolicijas nodaļas iecirknī kopā ar /pers. D/ un /pers. C/. Tika apturēts transportlīdzeklis, veikta alkohola pārbaude vadītājam. Vadītājam tika konstatēts alkohola reibums. Vadītājs izkāpa no transportlīdzekļa, iesēdās dienesta transportlīdzeklī. Aizpildīja transportlīdzekļa vadītāja pārbaudes protokolu, atrodoties dienesta transportlīdzekļa aizmugurējā sēdeklī. Blakus atradās /pers. A/, kad viņa dokumentu mapē atradās /pers. A/ nauda, kas bija salikta vienkopus. Protokolu sastādīja Ciguzis un Sakniņš. Paskaidroja /pers. A/, ka viņš tiek aizturēts par kukuļdošanu. Atrodoties dienesta transportlīdzeklī, /pers. A/ teica "piedodiet".

Pirmstiesas izmeklēšanā, 2016.gada 12.jūlijā, liecinieks /pers. B/ liecināja, ka 2016.gada 12.jūlijā pildot dienesta pienākumus kopā ar /pers. C/ un /pers. D/, apturēja transportlīdzekli VW Caddy, reģistrācijas Nr. HB7885, kuru vadīja /pers. A/. /pers. D/ piegāja pie automašīnas vadītāja, pats paņēma no dienesta automašīnas bagāžas nodalījuma alkometru. /pers. D/ paņēma automašīnas vadītāja apliecību un transportlīdzekļa reģistrācijas apliecību, palūdza automašīnas vadītājam veikt alkohola pārbaudi. Veicot alkohola pārbaudi vadītājam tika konstatētas 1,92 promiles alkohola. Autovadītājs teica, ka tā nevajadzētu būt, bez uzaicinājuma izkāpa no automašīnas. Vienlaicīgi no dienesta automašīnas izkāpa ārā /pers. C/. Ņemot vērā to, ka uz Rīga- Ventspils autoceļa ir intensīva satiksme, /pers. A/ tika palūgts iekāpt dienesta transportlīdzeklī. /pers. A/ iesēdās automašīnas aizmugurējā sēdeklī, pats apsēdās blakus aiz vadītāja sēdekļa. Izdrukāja alkometra čeku, paņemot dokumentu mapi, atvēra to, lai rakstītu čeku. /pers. A/ uz dokumentu mapes uzlika vairākas naudas banknotes nosakot "palīdziet, palaidiet". Tad pagriezās /pers. D/ un pateica, ka /pers. A/ tiek aizturēts par kukuļa došanu policijas darbiniekam. Nauda palika mapē, kuru padeva /pers. C/. Alkometra čeku iedeva /pers. D/, kurš turpināja aizpildīt dokumentus. Dokumentu formēšanas laikā /pers. A/ vairākkārt prasīja, lai viņu palaiž un neko neraksta (lietas 27.lapa).Tiesas sēdē liecinieks apstiprināja pirmstiesas izmeklēšanā sniegtās liecības.

Liecinieks /pers. D/ tiesas sēdē liecināja, ka atceras, kā tika apturēts /pers. A/, kurš bija alkohola reibumā un vadīja transportlīdzekli. Par pārkāpumu tika sastādīts administratīvā pārkāpuma protokols. Protokola sastādīšanas laikā viņš deva policijas darbiniekam kukuli. Alkohola pārbaudi veica /pers. B/. Neatceras, vai /pers. A/ izkāpa no transportlīdzekļa.

Pirmstiesas izmeklēšana, 2016.gada 3.augustā, liecinieks /pers. D/ liecināja, ka 2016.gada 12.jūlijā pildīja dienesta pienākumus kopā ar /pers. C/ un /pers. B/. Apturēja automašīnu VW Caddy ar reģistrācijas numuru HB7885. Piegāja pie apturētās automašīnas, palūdza automašīnas vadītāja dokumentus. Tika noskaidrots, ka automašīnas vadītājs ir /pers. A/. Pie automašīnas ar alkometru pienāca /pers. B/, veica alkohola koncentrācijas mērījumu izelpotajā gaisā. /pers. A/ tika konstatēts alkohola reibums-1,6 promiles. /pers. A/ izkāpa no savas automašīnas, viņam tika palūgts iekāpt dienesta automašīnā, jo uz ceļa bija intensīva satiksme. /pers. A/ neiebilda un iesēdās dienesta automašīnas aizmugurējā sēdeklī, blakussēdētāja pusē. Blakus /pers. A/ apsēdās /pers. B/. /pers. A/ rokās bija naudas maks un mobilais telefons. Dienesta automašīnas vadītāja pusē apsēdās /pers. C/, pats iesēdās priekšā blakussēdētāja pusē. /pers. B/ bija izdrukājis alkometra čeku. /pers. A/ lūdzās, lai palaiž un neko neraksta. Paskatoties uz aizmuguri redzēja, ka /pers. B/ klēpī atradās dokumentu mape. Visu laiku neskatījās, kas notiek automašīnas aizmugurē, jo pārbaudīja MOBAPP datus. Dzirdēja kā /pers. A/ lūdzas, lai palaiž. Dzirdēja kā /pers. B/ jautā kam tas? /pers. A/ atbildēja "palīdziet, palaidiet". Paskatoties uz aizmuguri ieraudzīja, ka /pers. B/ atvērtajā mapē atrodas nauda, vairākas 50 euro naudas banknotes, kas atradās vienkopus. Paziņoja /pers. A/, ka viņš ir aizturēts par kukuļdošanu.

/pers. B/ mapi aizvēra un padeva uz priekšu /pers. C/. Par notikušo ziņoja Tukuma OVS dežurantam (lietas 30.lapa). Tiesas sēdē liecinieks /pers. D/ apstiprināja pirmstiesas izmeklēšanā sniegtās liecības un papildus paskaidroja, ka nauda ko deva /pers. A/, nebija izkritusi uz grīdas.

Liecinieka /pers. D/ liecības apstiprina arī 2016.gada 12.jūlija dienesta ziņojums, kur norādīts, ka /pers. A/ atrodoties dienesta transportlīdzeklī /pers. B/ dokumentu mapē ielika vairākas 50 *euro* banknotes un teica :"Palīdziet, palaidiet". Pēc kā tika aizturēts par kukuļdošanu (lietas 9.lapa).

No liecinieka /pers. D/ 2016.gada 12.jūlija dienesta ziņojuma izriet, ka 2016.gada 12.jūlijā uz autoceļa Rīga-Ventspils tika apturēts /pers. A/ vadītais transportlīdzeklis un /pers. A/ konstatēts alkohola reibums. Par minēto pārkāpumu sastādīts administratīvā pārkāpuma protokols pēc LAPK 149.^{15}panta ceturtās daļas (lietas 14.-15.lapa).

Ar transportlīdzekļa vadītāja pārbaudes protokola Nr.PC187406 kopiju, alkometra izdrukām, pierādīts, ka /pers. A/ 2016.gada 12.jūlijā konstatēts alkohola reibums 1,66 promiles (lietas 12.,16.lapa) ./pers. A/ tika aizturēts 2016.gada 12.jūlijā 12.35 par administratīvā pārkāpuma izdarīšanu, kas paredzēts LAPK 149.^{15}panta ceturtajā daļā, ko apstiprina administratīvās aizturēšanas protokols Nr.349(lietas 18.lapa).

A r 2016.gada 12.jūlija administratīvā pārkāpuma protokola Nr.PC187406 kopiju pierādīts, ka 2016.gada 12.jūlijā /pers. A/ vadīja transportlīdzekli- VW Caddy, reģistrācijas Nr. HB7885, būdams alkohola ietekmē. Pārkāpums kvalificēts pēc LAPK 149.^{15} panta ceturtās daļas. Protokolu apsūdzētais parakstīja iebildumi nav izteikti (lietas 11.lapa).

Liecinieks/pers. C/ tiesas sēdē liecināja, ka pildot dienesta pienākumus policijā tika saņēma informāciju, ka pa Ventspils šoseju pārvietojās automašīnas, kuras vadītājs, iespējams, ir alkohola reibumā. Apturot automašīnu 64.km, transportlīdzekļa vadītājam tika konstatēts alkohola reibums. Alkohola pārbaudi vadītājam veica /pers. B/. Vēlāk, /pers. B/ ar pārkāpēju iekāpa dienesta transportlīdzeklī. Neredzēja, kas notiek dienesta transportlīdzekļa aizmugurē, dzirdēja, ka vadītājs tiek aizturēts par kukuļdošanu.

No 2016.gada 12.jūlija /pers. C/ ziņojumā izklāstītā izriet, ka 2016.gada 12.jūlijā kopā ar /pers. B/ un /pers. D/ pildīja dienesta pienākumus. Tika saņemta informācija, ka pa ceļu Rīga-Ventspils virzienā uz Ventspili brauc VW Caddy, kuras vadītājs, iespējams, ir alkohola ietekmē. Minētā automašīna tika apturēta uz ceļa Rīga-Ventspils 63 km. No dienesta automašīnas izkāpa /pers. D/, piegāja pie vadītāja pārbaudīt dokumentus, /pers. B/ veica alkohola pārbaudi. Autovadītājs izkāpa no automašīnas, pieejot tuvāk, konstatēja, ka viņš ir alkohola reibumā. Palūdza /pers. A/ iekāpt dienesta automašīnā. /pers. A/ apsēdās automašīnas aizmugurē, blakus viņam apsēdās /pers. B/. /pers. B/ paņēma dokumentu mapi, lai sagatavotu dokumentus pārkāpuma fiksēšanai. /pers. A/ /pers. B/ mapē ielika vairākas 50 *euro* banknotes un teica: "Palīdziet, palaidiet". /pers. A/ tika aizturēts par kukuļdošanu (lietas 10.lapa).Ziņojumā izklāstītos faktus liecinieks /pers. C/ tiesas sēdē apstiprināja. Norādīja, ka šobrīd notikuma detaļas neatceras, jo ir pagājis ilgs laiks.

Ar 2016.gada 12.jūlija notikuma vietas un automašīnas apskates protokolu un fototabulu pierādīts, ka veicot dienesta automašīnas /TL marka/ apskati konstatēts, ka vadītāja pusē starp krēsliem uz stāvbremzes atrodas melna A4 formāta mape. Mapes virspusē atrodas vairākas naudas zīmes – 5 - 50 *euro* nomināla vērtības naudas zīmes, 4 -20 *euro* nomināla vērtības, 1 - 10 *euro* nomināla vērtības naudas zīme un 1 - 5 *euro* nomināla vērtības naudas zīme. Banknotes izņemtas un iepakotas, aizzīmogojot ar drošības uzlīmi Security seal^{114}0623526 (lietas 6.-8.lapa).

Tiesa noraida apsūdzētā versiju par naudas izkrišanu no maka, to, ka viņam nebija nodoma naudu nodot policijas darbiniekam. Tiesa atzīst, ka tiesas izmeklēšanas laikā, kā arī pirmstiesas izmeklēšanā ir pilnīgi pierādīts, ka /pers. A/ vairākkārt policijas darbiniekiem teica, lai viņu palaiž, lai neko neraksta, kas norāda uz to, ka viņa nodoms bija izvairīties no atbildības par administratīvā pārkāpuma izdarīšanu. Liecinieki – /pers. B/ un /pers. D/ apstiprināja, ka nauda atradās /pers. B/ dienesta mapē vienkopus. /pers. B/ apstiprināja, ka /pers. A/ viņam piedāvāja naudu, to noliekot uz dokumentu mapes. Liecinieks /pers. C/ dienesta ziņojumā norādīja, ka redzēja /pers. B/ dokumentu mapē naudu.

Tiesa tic liecinieku /pers. B/, /pers. D/ un /pers. C/ liecībām. Tiesa neapšauba liecinieku liecību objektivitāti. Minētās liecības ir konsekventas viena otru papildinošas un apstiprinās ar pārējiem lietā iegūtajiem pierādījumiem. Liecinieku liecības atspēko /pers. A/ versiju, ka nauda no maka izkrita nejauši, liecinieki apstiprināja, ka nauda mapē atradās vienkopus.

Atbilstoši Krimināllikuma 323.panta pirmās daļas dispozīcijai, kukuļdošanas objektīvā puse var izpausties divējādi- vai nu kā kukuļa priekšmeta nodošana amatpersonai, vai arī kā kukuļa piedāvāšana. Iespējama arī situācija, kad personas nodarījumā konstatējama gan kukuļa piedāvāšana, gan tā vēlāka nodošana. Kukuļa nodošana kā objektīvās puses izpausme prezumē kukuļa priekšmeta nodošanu valsts amatpersonai par kādas darbības izdarīšanu vai neizdarīšanu, izmantojot savu dienesta stāvokli. Krimināltiesību teorijā un judikatūrā ir nostiprināta atziņa, ka šajā gadījumā kukuļdošana atzīstama par pabeigtu, ja kukuļņēmējs saņēmis kaut vai kukuļa daļu. Tādējādi, lai kvalificētu apsūdzētā darbības kā pabeigtu kukuļdošanu vai kukuļdošanas mēģinājumu, ir būtiski konstatēt, vai valsts amatpersona ir pieņēmusi kukuli vai vismaz tā daļu, vai nē (*skat. LR Augstākās Tiesas 2014./2015. gada Tiesu prakse krimināllietās pēc Krimināllikuma 320., 321., 322., 323.panta)*

Tiesa atzīst, ka /pers. A/ darbības ir pareizi kvalificētas pēc Krimināllikuma 15.panta ceturtās daļas un 323.panta pirmās daļas, jo /pers. A/ mēģināja nodot kukuli - naudu, valsts amatpersonai – Valsts policijas darbiniekam, lai tā, izmantojot savu dienesta stāvokli, nesastādītu protokolu par administratīvā pārkāpuma izdarīšanu. /pers. A/ neizdevās noziegumu izdarīt līdz galam no viņa gribas neatkarīgu iemeslu dēļ, jo policijas darbinieks /pers. B/ naudu nepieņēma.

Saskaņā ar Krimināllikuma 46.panta otro daļu, tiesa, nosakot soda veidu, ņem vērā izdarītā noziedzīgā nodarījuma raksturu un radīto kaitējumu, kā arī vainīgā personību. Savukārt, atbilstoši šī panta trešajai daļai, nosakot soda mēru, tiesa ņem vērā atbildību mīkstinošos un pastiprinošos apstākļus.

Ar izdruku no Personu Datu Pārlūka pierādīts, ka apsūdzētajam ir deklarētā dzīvesvieta Tukuma novadā.

Ar IeM Informācijas centra izdruku no Integrētās iekšlietu informācijas sistēmas pierādīts, ka apsūdzētais agrāk nav tiesāts. Sodīts par administratīvo pārkāpumu izdarīšanu (lietas 46.lapa).

Valsts sabiedrība ar ierobežotu atbildību slimnīca "Ģintermuiža" informē, ka /pers. A/ stacionārā ārstējies divas reizes, pēdējo reizi 2016.gadā no 19.jūlija līdz 21.jūlijam (lietas 41.lapa).

Izziņa no narkoloģijas un psihoneiroloģiskā atveseļošanas centra "Ķemeri", izraksts no pacieta medicīnas kartes pierāda, ka /pers. A/ ir vērsies iestādē pēc palīdzības trīs reizes (lietas 63., 64lapa).

SIA "Lestene" /pers. A/ raksturo pozitīvi (lietas 65.lapa).

Saskaņā ar Krimināllikuma 7.panta ceturto daļu Krimināllikuma 323.panta pirmajā daļā paredzētais noziedzīgais nodarījumus klasificējams kā smags noziegums, par kura izdarīšanu šī panta sankcija paredz brīvības atņemšanu uz laiku līdz pieciem gadiem vai īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai piespiedu darbu, vai naudas sodu.

Tiesa izvērtējot noziedzīgā nodarījuma apstākļus, radīto kaitējumu, apsūdzētā attieksmi pret izdarīto un viņa personu secina, ka /pers. A/ par izdarīto noziedzīgo nodarījumu ir nosakāms likumā paredzētais sods-piespiedu darbs.

Tiesa ņem vērā, ka apsūdzētajam ir pastāvīga dzīvesvieta, darbavieta. Apsūdzētais tiks iesaistīts sabiedrībai nepieciešamajos darbos, bez atlīdzības. Piemērojot piespiedu darbu apsūdzētais tiks sodīts un vienlaicīgi izpildīs sabiedriski derīgu un nepieciešamu darbu, kas motivēs viņus laboties, apzināties savas rīcības sekas, sekmēs tiesiskās kārtības ievērošanu. Tiesa uzskata, ka piemērojot brīvības atņemšanas sodu, netiks sasniegti Krimināllikuma 35.pantā noteiktie soda mērķi.

Saskaņā ar Krimināllikuma 47.pantu, tiesa nekonstatē /pers. A/ atbildību mīkstinošos apstākļus.

Saskaņā ar Krimināllikuma 48.panta pirmās daļas 12.punktu par apsūdzētā /pers. A/ atbildību pastiprinošu apstākli tiesa atzīst, ka noziedzīgais nodarījums izdarīts alkohola ietekmē.

Pirmstiesas procesā /pers. A/ piemērots drošības līdzeklis – uzturēšanās noteiktā vietā. Spriedumam stājoties spēkā, /pers. A/ piemērotais drošības līdzeklis, atceļams.

Pirmstiesas procesā /pers. A/ valsts nodrošināto juridisko palīdzību sniedza zvērināta advokāte I.Skaistkalne.

Pēc tiesas norīkojuma zvērināta advokāte Ilze Skaistkalne piedalījās tiesas sēdē un iesniedza tiesai paziņojumu par valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības sniegšanu tiesā /pers. A/, par ko izmaksājama atlīdzība –150 *euro*, atbilstoši Kriminālprocesa likuma 84.pantam, 2009.gada 22.decembra MK noteikumiem Nr. 1493 ”Noteikumi par valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības apjomu, apmaksas apmēru, atlīdzināmajiem izdevumiem un to izmaksas kārtību”.

Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 367.panta pirmās daļas 4.punktu, 368.panta pirmo daļu šo izdevumu samaksa valsts labā uzliekama apsūdzētajam /pers. A/. Lietā nav ziņu par apsūdzētā mantisko stāvokli, kas atbilstoši Kriminālprocesa likuma 85.pantam izslēdz iespēju samaksu par aizstāvja palīdzību nodrošināt no saviem līdzekļiem

Atbilstoši Kriminālprocesa likuma 240.pantam, lietiskos pierādījumus – piecas 50 *euro* banknotes, četras 20 *euro* banknotes, vienu 10 *euro* banknoti, vienu 5 *euro* banknoti, kas glabājas Valsts policijas Finanšu Pārvaldes Grāmatvedības birojā - konfiscēt valsts ienākumos.

Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 511., 512., 520., 527., 528., 529., 530., 531. pantu,

Rezolutīvā daļa

Tiesa

n o s p r i e d a

/pers. A/ atzīt par vainīgu un sodīt pēc Krimināllikuma 15.panta ceturtās daļas un 323.panta pirmās daļas ar piespiedu darbu uz simt astoņdesmit stundām.

/pers. A/ piemēroto drošības līdzekli – uzturēšanos noteiktā vietā, spriedumam stājoties spēkā, atcelt.

Uzlikt par pienākumu /pers. A/ desmit darbdienu laikā pēc sprieduma stāšanās spēkā, pieteikties soda - piespiedu darbs izpildei Valsts probācijas dienesta Tukuma teritoriālajā struktūrvienībā

Lietiskos pierādījumus – piecas 50 *euro* banknotes, četras 20 *euro* banknotes, vienu 10 *euro* banknoti, vienu 5 *euro* banknoti, kopā 345 *euro,* kas glabājas Valsts policijas Finanšu Pārvaldes Grāmatvedības birojā - konfiscēt valsts ienākumos.

Piedzīt no /pers. A/ valsts ienākumos procesuālos izdevumus 215,00 *euro* par valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības sniegšanu krimināprocesā, nosakot termiņu maksājuma labprātīgai izpildei – 30 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas, maksājuma apliecinošu dokumentu nekavējoties iesniedzot Tukuma rajona tiesā.

Spriedumu var pārsūdzēt 10 dienu laikā apelācijas kārtībā, no pilna sprieduma pieejamības dienas- 2017.gada 7.aprīļa, Zemgales apgabaltiesā, sūdzību vai protestu iesniedzot Tukuma rajona tiesā.

Tiesnese L.Sprigule